

Temat: Środowisko przyrodnicze Arktyki i Antarktyki.

1. Proszę zapoznać się z tematem w podręczniku s. 170-179.
2. Na podstawie przeczytanego tekstu uzupełnijcie tabelkę (tabelkę można przerysować do zeszytu lub wydrukować i wkleić). Podajcie jak najwięcej podobieństw i różnic.

ARKTYKA I ANTARKTYDA – PODOBIENSTWA	
RÓŻNICE	
ARKTYKA	ANTARKTYKA

3. Rozwiążcie zadania z zeszytu ćwiczeń s. 81-82.
4. Praca domowa.

Na podstawie podręcznika, atlasu geograficznego oraz fragmentu tekstu źródłowego wykonaj polecenia.

[...] Na wysoki stopień atrakcyjności turystycznej Svalbardu, który decyduje o jego dużej popularności wśród turystów, wpływ mają przede wszystkim nieprzeciętne walory przyrodnicze. Zasadniczą rolę odgrywa tu dość interesujące ukształtowanie powierzchni. Silnie złodowacone, wysokie łańcuchy górskie charakteryzujące się typową rzeźbą wysokogórską przyciągają amatorów górskich trekkingów oraz narciarstwa biegowego. Ostre szczyty na Spitsbergenie i Ziemi Księcia Karola, mające niekiedy charakter nunataków, stanowią wyzwanie dla miłośników wspinaczki wysokogórskiej. Dodatkową atrakcją jest występowanie wygasłych form wulkanicznych (północny Spitsbergen), formacji skalnych zawierających liczne skamieniałości, a także form krasowych i tuneli lodowcowych, które przyciągają zainteresowanych geologią i speleologią. Bardzo długa i silnie rozczłonkowana linia brzegowa, niezwykle urozmaicone wybrzeże (m.in. fiordy, szkiery, skaliste i kamieniste plaże) otoczone malowniczym górskim krajobrazem tworzą doskonałe warunki do rozwoju turystyki wodnej.

Wprawdzie bardzo niska temperatura wody, przeciętnie od 0°C do 4°C, uniemożliwia rozwój kąpielisk nadmorskich, ale dzięki krajobrazowym walorom wybrzeży istnieją bardzo korzystne warunki do rozwoju sportów wodnych (np. kajakarstwa, żeglarstwa). [...] Wzrastający stopniowo ruch turystyczny na Svalbardzie nie jest jednak wolny od zjawisk negatywnych. Turysty przybywający statkami pełnomorskimi przybywają zwykle w dużych grupach, nawet po kilkadziesiąt osób. Przykład stanowi tutaj Polska Stacja Polarna w Hornsundzie. W czasie trwania XXVIII Wyprawy Polarnej na Spitsbergen [...] stację odwiedziło ponad 1000 turystów. [...] Niekorzystny wpływ turystów na elementy środowiska przyrodniczego przejawiał się m.in. wydeptywaniem ścieżek, uruchamianiem procesów erozji gleb na skutek wytarcia płytko ukorzenionej roślinności tundrowej, zrywaniem okazów porostów i roślin, zabieraniem kamieni „na pamiątkę” oraz zaśmiecaniem. Oddziaływanie to jest dość duże z tego względu, że większa część turystów (ponad 96%) przybywa do stacji w czasie, gdy nie ma już chroniącej tundrę pokrywy śnieżnej. Wśród innych zagrożeń wywołanych turystyką na Svalbardzie wymienić należy (Svalbard 2004): pozostawianie przez turystów napisów na skałach (głównie typu „Tu byłem”), odwiedzanie wbrew przepisom prawa obszarów całkowicie wyłączonych dla turystyki (m.in. rezerwatów ptaków czy rezerwatów przyrody), a także niszczenie pamiątek historycznych (np. rozkopywanie starych grobów wielorybników i myśliwych, zabieranie szczątków zabitych zwierząt). [...]

6. Źródło: Wojciech Maciejowski: Walory turystyczne i formy turystyki w archipelagu Svalbard (Norwegia), 7. „Studia nad turystyką. Prace geograficzne i regionalne”, 2007, t. 2, IGiGP UJ, Kraków.

- 1) Scharakteryzuj ludność zamieszkującą Arktykę.
- 2) Wymień atrakcje turystyczne obszarów polarnych.
- 3) Wymień zagrożenia dla środowiska przyrodniczego Arktyki i Antarktydy, jakie niesie ze sobą rozwój turystyki na obszarach polarnych.
- 4) Zaproponuj działania zmniejszające negatywny wpływ turystyki na środowisko przyrodnicze obszarów polarnych.

Proszę o odesłanie pracy domowej.